

בבא מציעא לה

עניין: תומת ישרים תנחם וסלף בוגדים ישדם

בן יהוידע

דף ל"ה. נוקיים ביה במלוה תומת ישרים תנחם.
נראה דברובא קא משתעי, דעל הרוב
הנחמן מתעשר, וכמו שאומרים העולם אל"ף ב"ת חמונה
ברכה, גימ"ל דל"ת גניבה דלות, ומלוה מקיים ביה בלוה
וסלף בוגדים ישדם, היינו נמי על הרוב :

גמ' שבת פח. פח. :

פריו קודם לעליו אף ישראל הקדימו נעשה לנשמע ההוא צדוקי¹² דחזייה לרכא דקא מעיין בשמעתא ויתבה
אצבעתא דידיה תותי כרעא וקא מייץ בהו וקא מבוען אצבעתיה דמא¹³ א"ל עמא פויזא דקדמיתו פומייכו
לאודנייכו אכתי בפחזותייכו קיימיתו ברישא איבעי¹⁴ לכו למשמע אי מציתו קבליתו ואי לא לא קבליתו א"ל אנן
דסגינן בשלימותא כתיב בן¹⁵ תומת ישרים
תנחם הנך אינשי דסגן בעלילותא כתיב בהו
¹⁶ וסלף בוגדים ישדם: א"ר שמואל בר

ביאור הגר"א משלי יא, ג

(ג) תמת ישרים תנחם. כבר כתבתי למעלה¹² ש"תם" הוא ההולך בתמימות בדרך
התורה, וישר הוא השם מידותיו בשכלו, וזה הישר יכול ליפול ברשת היצר הרע,
כי שכל אנושי יוכל לטעות, וצריך הישר גם כן להתמימות בדבר שהוא נגד התורה
שאל יסמוך על שכלו. וזהו: תמת ישרים. מה שהישרים הולכין בתמימות ג"כ, זהו
תנחם. וסלף בגדים ישדם. סלף הוא היפוך התם, שהוא לשון עקום, ובגדים הוא
הפוך הישר, שהולך הכל בדרך התורה וישר, וזה בוגד בהתורה, והיינו מה שנתעקם
השכל, וגם אינו הולך בדרך התורה וסומך על שכלו, זה ישדם¹³.